

UiT

THE ARCTIC
UNIVERSITY
OF NORWAY

Har vi råd til å betale for å publisere - har vi råd til å la være?

Sommermøtet for bibliotekksortiene,
Oslo 07.06.2016

Jan Erik Frantsvåg
Open Access-rådgiver og -forsker
Universitetsbiblioteket

Har vi råd til en overgang?

- Fra abonnement til artikkelbetaling
  - I utgangspunktet er all publisering allerede finansiert
  - Overgang til OA skal ikke endre kostnadsbildet vesentlig
  - Ergo har vitenskapen fortsatt råd til å finansiere publiseringen også innenfor en APC-basert modell
    - Men kostnadsfordelingen mellom institusjonene kan endre seg
    - Ikke noe en-til-en-forhold mellom bruk av litteratur og produksjon av ny litteratur
  - Abonnementsmodellen gir gode muligheter for super-profitt for utgiverne
    - Tidsskriftene er komplementære goder
    - Monopolistisk konkurranse
    - Prisdiskriminering
  - APC-modellen gir muligheter for priskonkurranse
    - Tidsskriftene er alternative goder

Berlin 12

- Max Planck Digital Library har presentert en analyse på land-nivå
- Konklusjonen er at på land-nivå vil Norge (og alle [?] andre) tjene på en overgang
- Bruker informasjon om korresponderende forfatters tilhørighet for å fordele artikler på land/sektorer/institusjoner
  - Korresponderende forfatter bærer hele kostnaden for en artikkel
- Man kan ikke telle artikler lokalt
  - Artikler vil da bli talt flere ganger, en gang per involvert institusjon
  - MPDL anslår at Norge må betale for i overkant av 60 % av de norske artiklene (2013: 61 %)

Norske tall

- Basert på CRISStin-data
  - Betydelige forskningsinstitusjoner mangler
    - NPI, NGU, Norges bank, Statistisk sentralbyrå osv.
  - Forfattere uten institusjonstilhørighet mangler
- Bruker artikkelandeler som uttrykk for sannsynligheten for at en institusjon må betale for en gitt artikkel
  - Korresponderende forfatter inngår ikke i datagrunnlaget
- Institusjonens forventede antall artikler som må betales for er da lik summen av artikkelandeler
  - gir høyere andel artikler (ca. 5 prosentpoeng) som må betales for av en norsk institusjon (2013: 67 %; 2014: 65 %)
  - UH-sektoren må betale høyest andel av sine artikler, 56 % mot helse 38 % og instituttsektor 46 %
  - Prosentandelene synker ⇒ økende samarbeid utenfor sektoren/Norge

Matematisk sidesprang

- Artikkelandeler kan summeres
- Men artikler må telles på ulike nivåer
  - Hver artikkel opptrer en gang per organisasjonsenhet på nivået
  - Kan ikke summeres til overordnet nivå
    - Union av mengder
- Prosenttallene lavere jo lavere organisasjonsnivå man teller på
  - Høyest på nasjonalt nivå
  - Lavere på sektornivå
  - Lavest på institusjonsnivå
- Fordi antallet artikler som telles er høyest på lavest nivå, mens summen av artikkelandeler er konstant

Hva vil en flip-over koste?

- Sum artikkelandeler for alle institusjoner 10 800 (2014)
  - Relativt konstant 2011–2014
- Hva koster en artikkel?
  - Kortsiktig anslag 30 000 per artikkel
    - 324 mill kr for hele den norske produksjonen
  - Langsiktig anslag 20 000 per artikkel
    - 216 mill kr for alt
- Avhengig av troverdigheten til kostnadsanslagene
  - UK-tall for 2014: median-kostnad på GBP 1502 (NOK 18 500)
    - Stort innslag av hybrid
  - Veldig store forskjeller mellom rene OA-utgivere, OA-tidsskrifter hos generelle utgivere og OA i abonnementstidsskrifter (hybrid)
    - De siste nesten dobbelt så dyre som de første

-
- En flip-over vil starte med offsetting deals, dvs. enkeltavtaler om konvertering av abonnementsmidler til artikkelbetaling
    - Hybrid-modellen til hybrid-pris
    - Men etter hvert vil tidsskriftene måtte bli OA, om offsetting griper om seg
  - I et OA-marked er det rom for nye aktører
    - Store kostnadsforskjeller
  - Men first mover disadvantage
    - Vil få økte utgifter
      - Langt rimeligere med offsetting enn ren individuell bruk av hybrid
      - Men offsetting er en avtale hvor utgiver vil sørge for fortjeneste
    - Vesentlig lavere utgifter oppnås først når andre også tar i bruk offsetting/flip-over
      - «Big deals» vil bli borte
      - Prisdiskriminering vil bli vanskeliggjort

Et regnestykke for en flip-over

- For UH-sektoren, har ikke gode kostnadstall for de andre sektorene
  - Dekker artikkelproduksjonen i UH-sektoren, 72 % av den totale norske produksjonen

Regnestykket for UH-sektoren		
<i>Alle beløp i millioner NOK</i>	Kort sikt (høy APC)	Lang sikt (Lav APC)
APC-kostnader	233,0	155,3
Innsparinger i nåværende kostnader		
Konsortie-baserte abonnement	165,2	
Lokale abonnement	66,1	
Publiseringsfond	13,5	
Netto innsparing ved en overgang	11,8	89,4
Andre mulige langsiktige innsparinger		20,0

Hva med resten?

- Har dårlige kostnadstall for abonnement mv.
  - Men gode tall for publisering, slik at APC-kostnader kan beregnes

Publiseringskostnader i Institutt- og helsesektorene		
<i>Alle beløp i millioner NOK</i>	Kort sikt (høy APC)	Lang sikt (Lav APC)
APC-kostnader	91,5	61,0
Innsparinger i nåværende kostnader		
Konsortie-baserte abonnement	6,1	
Lokale abonnement	2,4	
Netto «innsparing» ved en overgang	-83,0	-52,5

- Langtidskostnaden er lavere enn innsparingene i UH-sektoren. Og det finnes også innsparingsmuligheter i disse to sektorene ut over de abonnementskostnadene som her er tatt med.
- På lang sikt er en overgang lønnsom for de tre sektorene under ett

Alle sektorer under ett

Regnestykket for hele Norge		
<i>Alle beløp i millioner NOK</i>	Kort sikt (høy APC)	Lang sikt (Lav APC)
APC-kostnader	324,5	216,3
Innsparinger i nåværende kostnader		
Konsortie-baserte abonnement	171,2	
Lokale abonnement	68,5	
Publiseringsfond	13,5	
Netto innsparing ved en overgang	-71,2	36,9
Andre mulige langsiktige innsparinger		20,0

I sum

- Lønnsomt, men ikke mye, for UH-sektoren på kort sikt
- Svært lønnsomt på lang sikt for UH-sektoren
- Også lønnsomt for alle sektorer under ett på lang sikt
- Store forskjeller mellom institusjonene
  - Mange kommer dårligere ut i kalkylen på kort sikt
    - For små institusjoner er tallene svært usikre
  - Få kommer dårlig ut på lang sikt
    - De som gjør det er kjennetegnet ved relativt lave abonnementskostnader per publisert artikkel
    - Effektivitet eller sulteforing?

Noen tall

Higher Education sector	Sum of article fractions			Articles			Article liability share			Liability estimate		Change	
	2013	2014	Total	2013	2014	Total	2013	2014	Total	Fraction avg.	Estimate 2016	Long term 20 000	Short term 30 000
University of Oslo	1 819	1 925	7 637,5	4 070	4 345	16 840	45 %	44 %	45 %	1 909	1925	26 954 000	7 704 000
Norwegian university of science and technology	1 572	1 514	6 117,2	2 833	2 814	10 992	55 %	54 %	56 %	1 529	1550	24 682 600	9 182 600
University of Bergen	1 073	1 045	4 224,7	2 519	2 459	9 812	43 %	43 %	43 %	1 056	1070	24 570 000	13 870 000
UiT The Arctic University of Norway	617	644	2 481,7	1 245	1 333	5 013	50 %	48 %	50 %	620	640	13 577 400	7 177 400
Norwegian University of Life Sciences	410	441	1 741,0	860	933	3 630	48 %	47 %	48 %	435	450	-205 200	-4 705 200
Oslo and Akershus University College	221	252	942,5	374	433	1 566	59 %	58 %	60 %	235,6	250	-154 200	-2 654 200
University of Stavanger	226	236	930,5	369	409	1 566	61 %	58 %	59 %	233	235	-1 626 400	-3 976 400
University of Agder	219	222	836,7	426	430	1 462	51 %	52 %	57 %	209	220	423 000	-1 777 000
Buskerud and Vestfold University College	139	132	508,8	260	274	949	53 %	48 %	54 %	127,2	135	-856 200	-2 206 200
Norwegian School of Sport Science	92	88	328,2	233	226	788	40 %	39 %	42 %	82	85	-683 600	-1 533 600
Bergen University College	67	86	274,4	201	217	751	33 %	39 %	37 %	68,6	75	216 400	-533 600
BI Norwegian Business School	104	124	465,9	179	208	740	58 %	60 %	63 %	116,5	120	814 400	-385 600
NHH - Norwegian School of Economics	87	85	342,5	139	157	586	63 %	54 %	58 %	86	85	807 400	-42 600
University of Nordland	62	88	309,9	115	152	537	54 %	58 %	58 %	77	85	1 607 200	757 200
Telemark University College	87	105	313,2	143	164	507	61 %	64 %	62 %	78,3	100	234 400	-765 600

Problemer med tallene

- APC-tallene er røffe, informerte anslag – ingen vet hva fremtiden faktisk bringer ...
  - Mye er avhengig av at det legges til rette for konkurranse mellom utgiverne om forfattere og manuskripter
    - Krever en endring i hvordan vi evaluerer forskning og forskere – vekk fra IF og andre banale og irrelevante tall
- Publiseringstallene er gode og kvalitetssikret
- Gode tall for kostnader til konsortieavtaler
- Guesstimater for lokale avtaler
  - Basert på kostnadene til konsortieavtaler
  - Vil være i nærheten av sannheten for noen institusjoner
  - Helt på jordet for andre
- Så jeg kommer til å sende dere e-post for å be om deres faktiske tall!
  - Vettuge anslag, ikke eksakt ned til nærmeste krone

Praktisk eksempel – utgiver A

- Konsortieavtale med 30-40 deltakere
  - Kostnad drøyt 35 mill. kr inkl. mva. per år
- Kostnader ved APC for 130 institusjoner

APC standard	USD 3000			
USD kurs	8,35			
Med mva	31312,5			
Kalkylekostnad	31300			
	<i>APC-kostnad ved en overgang</i>			
Sektor\År	2011	2012	2013	2014
HELSE	7 014 657	6 407 030	5 652 000	5 319 668
INSTITUTT	4 945 340	5 021 396	4 278 431	3 805 809
UH	19 860 918	20 499 300	18 005 310	16 749 872
Totalsum	31 822 925	31 929 737	27 937 755	25 877 363

Men er dette det avgjørende regnestykket?

- Regnestykkene viser interne kostnader i UH-/forskningssektorene
- Houghton-rapportene viser at en vesentlig effekt av OA er at avkastningen av forskningen som investering for samfunnet, blir vesentlig høyere
  - Forskningsresultater tas i bruk raskere og bredere
  - En overgang lønnsom for samfunnet selv om alle institusjoner kom negativt ut i regnestykket
- Forskningen blir mer effektiv ved bedre tilgang til publikasjoner
- De ideelle begrunnelser for OA ivaretas
  - Solidaritet med fattigere land/institusjoner
  - Demokratisering av vitenskapen og en bedre informert offentlig debatt

Og hva gjør vi med dette?

- OA er et ideelt mål
  - Ingen pisk, ingen gulrot
  - Unntatt ev. finansiørkrav med krav om tilbakebetaling
- Men vi belønner, evaluerer, forfremmer og gir forskningsmidler basert på
  - Nivå-inndelingen i RBO
  - Impact Factor og prestisje
    - Det gir også status hos kollegene
  - Så lenge vi gjør det, sitter forleggerne med alle kortene
    - APC-nivået korrelerer med IF
  - Og forskerne tilpasser seg til pengene!

U i T

THE ARCTIC
UNIVERSITY
OF NORWAY

Ta gjerne kontakt for mer informasjon!

Jan Erik Frantsvåg

(+47) 77 64 49 50

(+47) 995 06 207

jan.e.frantsvag@uit.no

<http://orcid.org/0000-0003-3413-8799>

<http://tinyurl.com/7oghndg>

